

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

27 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte: Toma Nadejda,

Judecătorii: Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion și Boico Victor,

judecând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Dubăsari Valeriu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 noiembrie 2021, în cauza penală în privința lui

Ceban Ivan xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 15.04.2021 – 27.07.2021;

Instanța de apel: 18.08.2021 – 10.11.2021;

Instanța de recurs: 04.02.2022 – 27.06.2022.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 27 iulie 2021, pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Ceban Ivan a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 42, 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal, la 2 (doi) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul administrării substanțelor narcotice pe un termen de 3 (trei) ani.

Potrivit art. 88 alin. (3) Cod penal, a fost inclus în termenul închisorii, perioada aflării inculpatului în stare de arest din 02 septembrie 2020 – 27 iulie 2021.

A fost dispusă reducerea termenului de pedeapsă în legătură cu încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

A fost constatat faptul, că inculpatul Ceban Ivan, a fost deținut în Penitenciarul nr. 11 Bălți, o perioadă de 212 (două sute doisprezece) zile, în calitate de prevenit, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Conform art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, pedeapsa aplicată inculpatului Ceban Ivan, a fost redusă cu 424 (patru sute douăzeci și patru)

zile, pentru perioada detenției în calitate de prevenit în Penitenciarul nr. 11 Bălți, calculându-se 2 (două) zile de închisoare pentru 1 (una) zi de arest preventiv, urmând ca condițiile de detenție din 05 februarie 2021 – 04 mai 2021, adică a termenului închisorii de 3 luni de zile, aplicat prin sentința Judecătorei Drochia (sediul Glodeni) din 05 februarie 2021, prin care a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, să fie verificate în ordine de executare a pedepsei penale conform art. 469, 471, 473¹ – 473⁴ Cod procedură penală.

A fost dispusă încasarea din contul lui Ceban Ivan în beneficiul statului, a cheltuielilor judiciare în sumă de 6 160 (șase mii o sută șaiszeci) lei.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt că Ceban Ivan, acționând în mod intenționat, în comun cu Gheorghîță Dumitru și cu alte persoane în privința cărora cauza penală s-a disjunctat, inclusiv cu alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală și urmărind scopul înfăptuirii circulației ilegale a drogurilor, cu scop de înstrăinare și obținerii unor profituri de pe urma activității în cauză, precum și conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând și dorind survenirea consecințelor social periculoase, într-o perioadă și timp nestabil au dobândit o cantitate nestabilă de droguri, fiind achiziționate în comun în mun. Chișinău, cu scop de înstrăinare în mun. Bălți, la un preț mai mare și care ulterior pe parcursul anului 2020, ilegal le realizau contra plată altor persoanelor în mun. Bălți.

Astfel, urmare a activității sale criminale s-a stabilit că Ceban Ivan, în comun cu Gheorghîță Dumitru și cu alte persoane în privința cărora cauza penală s-a disjunctat, au dobândind în comun, ilegal droguri și având scopul realizării lor în comun în mun. Bălți, prin intermediul lui Ceban Ivan, care la 05 mai 2020, aproximativ ora 12:00, aflându-se în apropierea blocului locativ din str. Cahul, nr. 48/B, mun. Bălți, ilegal au înstrăinat contra sumei de 250 lei, unei persoane sub acoperire cu numele de legendă – Cibotari Ion, un pachet polimeric cu masă vegetală mărunțită uscată de culoare verde și miros specific, iar urmare al achiziționării drogurilor de la Ceban Ivan, martorul sub acoperire Cibotari Ion le-a predat benevol colaboratorilor organelor de poliție.

Conform raportului de expertizei nr. 34/12/2-R-379 din 07 mai 2020 s-a stabilit că masa vegetală de culoare verde, care la data de 06 mai 2020 a fost ridicată de la cet. Cibotari Ion, reprezintă marihuană în cantitate de 2,835 gr.

La fel, Ceban Ivan în comun cu Gheorghîță Dumitru și cu alte persoane în privința cărora cauza penală s-a disjunctat, dobândind în comun ilegal droguri și având scopul realizării lor în comun în mun. Bălți, prin intermediul lui Ceban Ivan, care la 24 iunie 2020, aproximativ ora 19:00, aflându-se în apropierea oficiului poștal din str. Cahul, mun. Bălți, ilegal au înstrăinat contra sumei de 250 lei, unei persoane sub acoperire cu numele de legendă – Cibotari Ion, un sul de hârtie cu masă vegetală mărunțită uscată de culoare verde și miros specific, iar urmare al achiziționării drogurilor de la Ceban Ivan, martorul sub acoperire Cibotari Ion le-a predat benevol colaboratorilor organelor de poliție.

Conform raportului de expertizei nr.34/12/2-R-598 din 01.07.2020 s-a stabilit că masa vegetală de culoare verde, care la data de 24.06.2020 a fost ridicată de la cet. Cibotari Ion, reprezintă marihuană în cantitate de 2,118 gr.

La fel, Ceban Ivan în comun cu Gheorghită Dumitru și cu alte persoane în privința cărora cauza penală s-a disjunctat, dobândind în comun, ilegal droguri și având scopul realizării lor în comun în mun. Bălți, la sfârșitul lunii august a anului 2020, Railean Ion, aflându-se în mun. Bălți, în regiunea str. Cahul, în apropierea oficiului poștal, a procurat de la subiecții persoane în privința cărora cauza penală s-a disjunctat, droguri (substanțe psihotrope) la prețul de 150 lei, pe care le-a transportat la domiciliul său din r-nul Râșcani, s. Sîngureni, str. Livezilor, nr. 15, unde le-a întrebuințat prin metoda de fumare în mai multe rate prin intermediul a două butelii polimerice.

Ulterior, la 02 septembrie 2020, în perioada orelor 06:10-07:00, în cadrul percheziției efectuate la domiciliul cet. Railean Ion, în r-nul Rîșcani, s. Sîngureni, str. Livezilor, nr. 15, în curtea casei de locuit a fost depistat două vase masă plastică cu depuneri pe pereții interiori a unei substanțe vâscoase.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/2-R-910 din 12 octombrie 2020, depunerile de culoare cafenie de pe suprafața internă a fragmentului de butelie polimerică, de culoare cafenie (partea superioară) (0,012g) și depunerile de culoare cafenie de pe suprafața internă a buteliei polimerice, transparente cu nuanțe albastre (0,155g), prezentate spre examinare, care au fost depistate și ridicate la data de 02 septembrie 2020, în cadrul efectuării percheziției la domiciliul cet. Railean Ion, a.n. 23 martie 1979, situat pe adresa s. Sîngureni, str. Livezilor, nr. 15, r-nul Râșcani, conțin substanța MDMA(N)-022, (C₂₀H₂₇N₃O₃), care conform scrisorii Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale cu nr. Rg02-004369 din 09 octombrie 2020, reprezintă un cannabinoid sintetic, fiind o substanță psihotropă fără utilizare medicală. Sinonimele MDMA(N)-022 sunt MDMA-4en-PINACA și ADB- PINACA-A, iar formula moleculară C₂₀H₂₇N₃O₃. Analogii structurali și funcționali ai substanței MDMA(N)-022 se consideră inclusiv ADB- PINACA, 5F- MDMA-PINACA (5F-ADB sau MDMA(N)-2201) sau 5F-MMA-PINACA (5F-AMB). Analogul 5F-AMB este introdus în Hotărârea Guvernului nr. 1088 din 05 octombrie 2004, cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor acestora supuse controlului, în Tabelul I, Lista 2 „Substanțe psihotrope”, iar în Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006, substanța 5F-AMB se află pe poziția 191 și respectiv 193 pentru mase vegetale.

Acțiunile lui Ceban Ivan au fost încadrate în baza art. 42, 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal, *circulația ilegală a drogurilor, manifestată în procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea, distribuirea sau alte operațiuni ilegale cu droguri sau cu analogi ai acestora, săvârșite în scop de înstrăinare, ori înstrăinarea ilegală a drogurilor sau analogilor acestora, comisă de două și mai multe persoane, în proporții mari.*

3. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia, cu excluderea din termenul indicat în partea descriptivă a sentinței, perioada de aflare a inculpatului în stare de arest din 02 septembrie 2020 –

27 iulie 2021, a termenului de 88 zile, perioada de la 05 februarie 2021 – 04 mai 2021 de executare a pedepsei în baza sentinței Judecătoriei Drochia (sediul Glodeni).

În motivarea apelului partea acuzării a indicat, că referitor la termenul executării pedepsei, prima instanță a expus o argumentare contradictorie în partea descriptivă a sentinței, în raport cu dispozitivul acesteia.

În acest sens, a menționat că în dispozitivul sentinței, prima instanță a reținut faptul că „în temeiul art. 88 alin. (3) Cod penal, urmează să fie inclus în termenul închisorii, perioada aflării inculpatului în stare de arest din 02 septembrie 2020 – 27 iulie 2021”, însă în partea descriptivă a sentinței instanța de judecată a indicat că „... nu poate fi reținută solicitarea procurorului privind aplicarea prevederilor art. 85 alin. (1) Cod penal și cumularea sentinței Judecătoriei Drochia (sediul Glodeni) din 05 februarie 2021, prin care i s-a aplicat inculpatului 3 luni închisoare, din motiv că la 24 februarie 2021, în baza dispoziției de executare, această sentință a fost remisă spre executare Penitenciarului nr. 11, devenind definitivă prin neatacare la 20 februarie 2021”.

Or, în speță, în termenul executării pedepsei stabilite inculpatului în baza art. 42, 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal (02 septembrie 2020 – 27 iulie 2021), prima instanță greșit a inclus și termenul de 3 luni al executării pedepsei în baza sentinței Judecătoriei Drochia (sediul Glodeni) din 05 februarie 2021.

Astfel, partea acuzării a indicat că prima instanță a aplicat și prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, incluzând termenul de 3 luni de executare a pedepsei în baza sentinței Judecătoriei Drochia (sediul Glodeni) din 05 februarie 2021, ca termen de măsură preventivă și reducând pedeapsa pe cauza penală de învinuire a inculpatului Ceban Ivan, în baza art. 42, 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal.

Prin urmare, a conchis că pedeapsa aplicată inculpatului Ceban Ivan este neîntemeiată, or, potrivit art. 75 Cod penal, persoanei culpabile se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal.

4. Avocatul Munteanu Violina în numele inculpatului Ceban Ivan, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

5. La data de 21 septembrie 2021, avocatul Munteanu Violina în numele inculpatului Ceban Ivan, a mai depus cerere de apel împotriva sentinței primei instanțe, solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Ceban Ivan să-i fie aplicată pentru învinuirea înaintată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu cumularea sentinței Judecătoriei Drochia (sediul Glodeni) din 05 februarie 2021 potrivit art. 85 Cod penal și să-i fie stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani 1 lună, iar pentru perioada de la 05 februarie 2021 până la 04 mai 2021, în care inculpatul Ceban Ivan s-a aflat în stare de arest preventiv, să-i fie aplicate prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, cu

reducerea pedepsei prin calcularea a 2 zile de închisoare pentru o zi de rest preventiv.

În motivarea apelului a indicat, că în cadrul ședinței de judecată, s-a stabilit cu certitudine faptul că inculpatul Ceban Ivan s-a aflat în arest începând cu data de 02 septembrie 2020, ora 06:20, până la pronunțarea sentinței contestate, iar prin sentința Judecătorei Drochia (sediul Glodeni) din 05 februarie 2021, inculpatul a fost condamnat la 3 luni închisoare.

Astfel, partea apărării a menționat că în speță, prima instanță urma să aplice prevederile art. 85 Cod penal, or, în perioada 05 februarie 2021 – 04 mai 2021, inculpatul la fel s-a aflat în arest preventiv, care a fost prelungit până la examinarea cauzei în prima instanță.

În acest context, consideră partea apărării că prima instanță neîntemeiat nu a aplicat în privința lui Ceban Ivan, prevederile art. 85 Cod penal.

Or, fiind admisă plângerea inculpatului privind condițiile de detenție, prima instanță urma să aplice prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală și asupra perioadei de la 05 februarie 2021 până la 04 mai 2021, cu reducerea pedepsei prin calcularea a 2 zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, deoarece în acest termen, Ceban Ivan s-a aflat în arest preventiv.

De asemenea, a mai precizat că deși partea acuzării a solicitat aplicarea pedepsei în privința inculpatului, sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu cumularea sentinței Judecătorei Drochia (sediul Glodeni) din 05 februarie 2021, conform art. 85 Cod penal, și stabilirea pedepsei definitive sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani 1 lună, totuși prima instanță a aplicat o pedeapsă mai aspră decât cea solicitată de către procuror, în contextul în care inculpatul și-a recunoscut vinovăția și a solicitat examinarea cauzei în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, fapt pentru care inculpatul beneficiază de o pedeapsă mai blândă prin reducerea acesteia.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 noiembrie 2021, a fost respins ca nefondat apelul procurorului, admise apelurile părții apărării, casată parțial sentința, inclusiv din alte motive decât cele invocate, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Ceban Ivan se consideră condamnat în baza art. 42, 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal, la 2 (doi) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții în domeniul administrării substanțelor narcotice pe un termen de 3 (trei) ani.

A fost admisă cererea inculpatului Ceban Ivan cu privire la reducerea termenului de pedeapsă în legătură cu încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

A fost redusă din pedeapsa stabilită lui Ceban Ivan de 2 (doi) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, termenul de arest preventiv de 300 (trei sute) zile, de la 09 septembrie 2020

până la 16 noiembrie 2020 și de la 07 decembrie 2020 până la 27 iulie 2021, conform prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, calculându-se două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, fiind redusă pedeapsa aplicată cu închisoare cu 600 (șase sute) zile.

A fost inclus în termenul de pedeapsă, timpul aflării lui Ceban Ivan în arest preventiv din 02 septembrie 2020 până la 16 noiembrie 2020 și de la 07 decembrie 2020 până la 10 noiembrie 2021.

În rest, dispozițiile sentinței primei instanțe au fost menținute.

6.1. În motivarea soluției pronunțate, instanța de apel a indicat că verificând argumentele invocate în apeluri, în raport cu probele administrate și verificând legalitatea și temeinicia sentinței primei instanțe, apelul declarat de partea acuzării, urmează să fie respins ca nefondat, iar apelurile părții apărării urmează să fie admise, inclusiv din alte motive decât cele invocate.

Astfel, referitor la cererea de apel declarată de partea apărării, instanța de apel a menționat că prima instanță greșit a ajuns la concluzia că în privința lui Ceban Ivan, nu urmează să fie reținută în calitate de circumstanță atenuantă, faptul că acesta și-a recunoscut vinovăția, deoarece cauza a fost examinată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, or, potrivit Hotărârii Plenului CSJ nr. 19 din 26 martie 2018 pentru modificarea și completarea Hotărârii Plenului CSJ nr. 13 din 16 decembrie 2013 „Cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, de către instanțele judecătorești”, recunoașterea vinovăției de către inculpat urmează să fie reținută ca circumstanță atenuantă.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că prima instanță eronat și contradictoriu a reținut faptul că în perioada de la 05 februarie 2021 – 04 mai 2021, inculpatul Ceban Ivan a avut calitatea de condamnat potrivit sentinței Judecătoriei Drochia (sediul Glodeni) din 05 februarie 2021, și că această chestiune urmează să fie verificată în cadrul executării pedepsei penale.

În acest context, instanța de apel a stabilit că potrivit art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, urmează să fie redusă pedeapsa aplicată inculpatului sub formă de închisoare de 2 ani 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, deoarece acesta a fost deținut în Penitenciarul nr. 11 Bălți, pentru o perioadă de 300 zile, de la 09 septembrie 2020 până la 16 noiembrie 2020 și de la 07 decembrie 2020 până la 27 iulie 2021, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Așadar, instanța de apel a reținut faptul că potrivit raportului administrației Penitenciarului nr. 11 Bălți, Ceban Ivan a fost deținut în perioada 09 septembrie 2020 – 16 noiembrie 2020, 07 decembrie 2020 – prezent, în Penitenciarul nr. 11 Bălți, ceea ce constituie în total 295 zile.

În raport s-a menționat și faptul că perioada de la 05 februarie 2021 – 04 mai 2021, ceea ce constituie 88 zile, nu poate fi luată în calcul ca arest preventiv, din motiv că Ceban Ivan a avut statut de condamnat prin sentința Judecătoriei Drochia (sediul Glodeni) din 05 februarie 2021, în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, la 3 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

De asemenea, instanța de apel a mai constatat și faptul că potrivit informației accesate pe portalul ANP, se atestă că Ceban Ivan a fost deținut în Penitenciarul nr. 11 Bălți, în următoarele celule:

- celula nr. 34, în perioada 09 septembrie 2020 – 15 septembrie 2020, cu suprafața totală a spațiului de detenție de 15,62 m², unde blocul sanitar constituie 1,38 m², fiind amplasat la intrare în partea dreaptă a celulei, pereții acestuia fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială și cu ușă. Dimensiunea geamului: 1,17x0,96 m, fiind deținut de unul singur;

- celula nr. 17, în perioada 15 septembrie 2020 – 02 octombrie 2020, cu suprafața totală a spațiului de detenție de 28,92 m², unde blocul sanitar constituie 1,44 m², fiind amplasat la intrare în partea dreaptă a celulei, pereții acestuia fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială și cu ușă. Dimensiunea geamurilor: 1,00x0,91 m și 1,00x0,90 m. Cifra deținuților a variat între 8 și 10 persoane;

- celula nr. 30, în perioada 02 octombrie 2020 – 20 octombrie 2020, cu suprafața totală a spațiului de detenție de 14,65 m², unde blocul sanitar constituie 1,65 m², fiind amplasat la intrare în partea dreaptă a celulei, pereții acestuia fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială și cu ușă. Dimensiunea geamului: 11,15x0,95 m. Cifra deținuților a fost de 4 persoane;

- celula nr. 65, în perioada 20 octombrie 2020 – 22 octombrie 2020, cu suprafața totală a spațiului de detenție de 9,86 m², unde blocul sanitar constituie 0,86 m², pereții acestuia fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială și cu ușă. Dimensiunea geamului: 1,20x1,15 m, fiind deținut de unul singur;

- celula nr. 17, în perioada 22 octombrie 2020 – 16 noiembrie 2020, cifra deținuților a variat între 11 și 16 persoane;

- celula nr. 17, în perioada 07 decembrie 2020 – prezent (22 iulie 2021), cifra deținuților a variat între 11 și 16 persoane.

Totodată, instanța de apel a mai reținut că din informația concretizată la raportul administrației Penitenciarului nr. 11 Bălți, se constată că potrivit informației accesate pe portalul ANP și materialelor din dosarul personal al deținutului Ceban Ivan, ultimul a fost deținut în stare de arest preventiv în total 321 zile, și anume: în IP Bălți în perioada 04 septembrie 2020 – 08 septembrie 2020 (5 zile); în Penitenciarul nr. 11 Bălți, în perioada 09 septembrie 2020 – 16 noiembrie 2020 și 07 decembrie 2020 – 22 iulie 2021 (295 zile); în Penitenciarul nr. 16 Pruncul, în perioada 16 noiembrie 2020 – 07 decembrie 2020 (21 zile).

Reieșind din cele menționate, instanța de apel a conchis că lui Ceban Ivan i-a fost acordat minimul de condiții pentru executarea detenției, însă la evaluarea condițiilor de detenție, urmează să fie luate în considerație efectele cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale acestuia, precum și perioada în care a fost deținut în aceste condiții.

Astfel, analizând raportul prezentat de către Penitenciarul nr. 11 Bălți, instanța de apel a stabilit că informația cu privire la suprafața celulelor în care a fost deținut Ceban Ivan, se referă la o suprafață totală calculată, fără

excluderea mobilierului, fapt ce atestă că Ceban Ivan a fost deținut în celule în care dispunea de spațiu de cazare cu suprafața de 2,89 – 3,66 m², ceea ce este sub minimul acceptabil.

În acest context, reținând și constatările Raportului privind vizita preventivă efectuată la Penitenciarul nr. 11 Bălți la data de 31 octombrie 2017 de către membrii Consiliului pentru Prevenirea Torturii, instanța de apel a constatat că în perioada de detenție în calitate de prevenit în Penitenciarul nr. 11 Bălți, Ceban Ivan a fost asigurat cu un spațiu mai mic de 4 m², fapt care confirmă că au fost încălcate normele de suprafață pentru deținerea unei persoane în detenție, ceea ce reprezintă un tratament inuman, prin ce s-au încălcat drepturile privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Or, dificultățile cu care s-a confruntat Ceban Ivan pe parcursul detenției sale în Penitenciarul nr. 11 Bălți în calitate de prevenit, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar art. 3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat.

Prin urmare, reținând prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, instanța de apel a conchis că reducerea pedepsei în varianta două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, se calculează doar pentru perioada aflării în arest preventiv a învinuitului pentru perioada urmăririi penale, și a inculpatului în instanța de judecată, până la pronunțarea sentinței de condamnare la pedeapsă cu închisoare cu executare în penitenciare, având în vedere prevederile art. 175 alin. (2), 185, 186 Cod de procedură penală.

Așadar, instanța de apel a constatat că Ceban Ivan s-a aflat în condiții precare de detenție în penitenciar în calitate de prevenit, pentru o perioadă de 300 zile, de la 09 septembrie 2020 până la 16 noiembrie 2020 și de la 07 decembrie 2020 până la 27 iulie 2021, condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, din care motiv Ceban Ivan va beneficia de reducerea pedepsei stabilite sub formă de închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, calculându-i-se două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, cu 600 zile, cu executarea pedepsei închisorii pentru termenul rămas, ținându-se cont de prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală.

Or, perioada aflării inculpatului în arest preventiv, se include în termenul pedepsei, în conformitate cu art. 395 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală.

Instanța de apel a apreciat ca fiind eronată și contradictorie concluzia primei instanțe referitor la faptul că întrucât în perioada 05 februarie 2021 – 04 mai 2021, inculpatul a avut calitatea de condamnat potrivit sentinței Judecătoriei Drochia (sediul Glodeni) din 05 februarie 2021, această perioadă urmează să fie verificată în cadrul executării pedepsei penale.

Corespunzător, instanța de apel a precizat că anume în prezenta cauză penală, inculpatul Ceban Ivan a fost reținut (f.d.34, vol.VI), fiindu-i aplicată măsura preventivă arestarea preventivă, care a fost prelungită pe un termen

de 30 zile (f.d.237-243, vol.V), inclusiv prin ultima încheiere a primei instanțe din 07 iulie 2021, menținută prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 iulie 2021 (f.d.8-12, vol.VI).

Referitor la solicitarea părții apărării cu privire la aplicarea prevederilor art. 85 Cod penal, privind cumulul de sentințe în privința inculpatului Ceban Ivan, instanța de apel a apreciat-o ca fiind neîntemeiată, deoarece astfel se agravează situația inculpatului în propriul apel, fapt ce contravine prevederilor art. 410 alin. (1) Cod de procedură penală.

Cu referire la apelul procurorului, instanța de apel a menționat că este neîntemeiată solicitarea părții acuzării privind excluderea din termenul indicat în partea dispozitivă a sentinței, perioada aflării inculpatului în arest preventiv 02 septembrie 2020 – 27 iulie 2021, a termenului de 88 zile, și perioada 05 februarie 2021 – 04 mai 2021, de executare a pedepsei în baza sentinței Judecătorei Drochia (sediul Glodeni) din 05 februarie 2021, reiterând faptul că anume în prezenta cauză penală, în privința inculpatului Ceban Ivan a fost aplicată măsura preventivă, care a fost prelungită inclusiv prin ultima încheiere a primei instanțe din 07 iulie 2021, pe un termen de 30 zile, or, această perioadă reprezintă arestul preventiv care urmează să fie inclusă în termenul pedepsei inculpatului, inclusiv în cazul constatării condițiilor de detenție precare, potrivit prevederilor art. 385 alin. (3) Cod de procedură penală.

7. Procurorul în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea parțială a acesteia și dispunerea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului partea acuzării menționează, că în cadrul examinării cauzei în instanța de apel, s-a stabilit că potrivit informației din raportul administrației Penitenciarului nr. 11 Bălți, perioada 05 februarie 2021 – 04 mai 2021, ceea ce constituie 88 zile, nu poate fi reținută ca arest preventiv, din motiv că Ceban Ivan a avut statut de condamnat, în baza sentinței Judecătorei Drochia (sediul Glodeni) din 05 februarie 2021, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, la 3 luni închisoare.

Astfel, partea acuzării susține că sentința Judecătorei Drochia (sediul Glodeni) din 05 februarie 2021, prin care Ceban Ivan a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, la 3 luni închisoare, a devenit definitivă la 20 februarie 2021, prin neatacare.

În acest context, precizează că în perioada 05 februarie 2021 – 04 mai 2021, ceea ce constituie 88 zile, Ceban Ivan a avut statutul de condamnat și a executat pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Drochia (sediul Glodeni) din 05 februarie 2021, care nu a fost contestată, or, concluziile instanței de apel, în acest sens sunt neîntemeiate și contravin materialelor cauzei penale.

8. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din considerentele ce succed.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței

de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

După cum rezultă din conținutul cererii de recurs declarată în speță, aceasta se bazează pe temeiul pentru recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recurs și temeiului de casare nominalizat, Colegiul penal lărgit constată că partea acuzării critică decizia instanței de apel din considerentul motivării deficitare a soluției pronunțate, evidențiind erori asupra concluziei instanței cu privire la termenul de pedeapsă aplicat inculpatului Ceban Ivan.

Colegiul penal lărgit reține că potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În corespundere cu art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal lărgit constată, că în speță instanța de apel nu a ținut cont de prevederile legale expuse supra și practica judiciară constantă.

Așadar, verificând materialele cauzei penale prin prisma argumentelor

formulate de recurent, Colegiul penal lărgit reține, că prin sentința primei instanțe, Ceban Ivan a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 42, 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal, la 2 ani 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul administrării substanțelor narcotice pe un termen de 3 ani. Potrivit art. 88 alin. (3) Cod penal, a fost inclus în termenul închisorii, perioada aflării inculpatului în stare de arest din 02 septembrie 2020 – 27 iulie 2021. A fost dispusă reducerea termenului de pedeapsă în legătură cu încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 CEDO. A fost constatat faptul, că inculpatul Ceban Ivan, a fost deținut în Penitenciarul nr. 11 Bălți, o perioadă de 212 zile, în calitate de prevenit, în condiții contrare prevederilor art. 3 CEDO. Conform art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, pedeapsa aplicată inculpatului Ivan Ceban, a fost redusă cu 424 zile, pentru perioada detenției în calitate de prevenit în Penitenciarul nr. 11 Bălți, calculându-se 2 zile de închisoare pentru 1 zi de arest preventiv, urmând ca condițiile de detenție din 05 februarie 2021 – 04 mai 2021, adică a termenului închisorii de 3 luni de zile, aplicat prin sentința Judecătoriei Drochia (sediul Glodeni) din 05 februarie 2021, prin care a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, să fie verificate în ordine de executare a pedepsei penale conform art. 469, 471, 473¹ – 473⁴ Cod procedură penală.

Judecând apelurile depuse de procuror și partea apărării, instanța de apel a respins apelul părții acuzării și a admis apelul apărării, casând parțial sentința primei instanțe și pronunțând o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

„Ceban Ivan se consideră condamnat în baza art. 42, 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal, la 2 (doi) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții în domeniul administrării substanțelor narcotice pe un termen de 3 (trei) ani.

A fost admisă cererea inculpatului Ceban Ivan cu privire la reducerea termenului de pedeapsă în legătură cu încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

A fost redusă din pedeapsa stabilită lui Ceban Ivan de 2 (doi) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, termenul de arest preventiv de 300 (trei sute) zile, de la 09 septembrie 2020 până la 16 noiembrie 2020 și de la 07 decembrie 2020 până la 27 iulie 2021, conform prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, calculându-se două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, fiind redusă pedeapsa aplicată cu închisoare cu 600 (șase sute) zile.

A fost inclus în termenul de pedeapsă, timpul aflării lui Ceban Ivan în arest preventiv din 02 septembrie 2020 până la 16 noiembrie 2020 și de la 07 decembrie 2020 până la 10 noiembrie 2021.

În rest, dispozițiile sentinței primei instanțe au fost menținute.”.

Cu referire la aceste aspecte, instanța de recurs menționează că deși instanța de apel, în argumentarea soluției pronunțate a reținut faptul că prima instanță eronat a stabilit că în perioada 05 februarie 2021 – 04 mai 2021, inculpatul Ceban Ivan a avut calitatea de condamnat, potrivit sentinței Judecătorei Drochia (sediul Glodeni) din 05 februarie 2021, și astfel că această chestiune urmează să fie verificată în cadrul executării pedepsei penale, totuși Colegiul penal lărgit consideră că instanța de apel la fel a expus o concluzie pripită, potrivit căreia „... această perioadă se consideră ca arest preventiv care urmează să fie inclusă în termenul pedepsei stabilite inculpatului, deoarece în prezenta cauză penală, în privința lui Ceban Ivan, a fost aplicată măsura preventivă care ulterior a fost prelungită...”.

Or, din materialele cauzei rezultă că prin sentința Judecătorei Drochia (sediul Glodeni) din 05 februarie 2021, Ceban Ivan a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, la 3 luni închisoare, acesta având statutul de condamnat, iar sentința devenind definitivă prin neatacare. Astfel că în perioada 05 februarie 2021 – 04 mai 2021, Ceban Ivan a executat pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Drochia (sediul Glodeni) din 05 februarie 2021.

Mai mult, Colegiul penal lărgit constată și faptul că potrivit raportului administrației Penitenciarului nr. 11 Bălți, din 20 iulie 2021 (f.d.30-33, vol.VI), rezultă că „... perioada de 05 februarie 2021 – 04 mai 2021, ceea ce constituie 88 zile, nu poate fi luat în calcul ca arest preventiv din motiv că Ceban Ivan a avut statut de condamnat, conform sentinței Judecătorei Drochia (sediul Glodeni) din 05 februarie 2021, prin care a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, la 3 luni închisoare, în penitenciar de tip semiînchis”, de altfel, cele reflectate în raportul menționat, au fost reținute de către instanța de apel la motivarea soluției.

În acest context, Colegiul penal lărgit notează că omisiunea instanței de apel de a face o analiză amplă tuturor circumstanțelor cauzei cu privire la perioada pedepsei ce urmează să fie aplicată inculpatului Ceban Ivan, este cu certitudine o lacună care nu poate fi corectată de către instanța de recurs la această etapă a procedurilor, urmând a fi înlăturată de instanța de apel, prin rejudecarea cauzei.

Conform prevederilor legislației procesuale și practicii judiciare, hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

De asemenea, Colegiul penal lărgit consideră necesar să menționeze că potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, care reflectă un principiu legat de buna administrare a justiției, hotărârile judecătorești trebuie să indice în mod suficient motivele pe care se întemeiază soluția. În cazul în care o instanță nu este obligată să furnizeze un răspuns

detaliat fiecărui argument invocat (*Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos din 19 aprilie 1994, pct. 61*), din hotărâre trebuie să rezulte cu claritate că problemele invocate în speță au fost abordate (*Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, pct. 30*).

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, în prezenta speță și-a găsit confirmare temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea remiterii cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece această eroare nu poate fi corectată de instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, să aprecieze toate circumstanțele cauzei, să emită o soluție clară și motivată, să țină cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Dubăsari Valeriu, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 noiembrie 2021, în cauza penală în privința lui **Ceban Ivan xxxxx** și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la **19 august 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion

Boico Victor